1. Bu testte sırasıyla Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Attila, 447 yılında Doğu Roma'nın barış şartlarına uymaması üzerine II. Balkan Seferi'ne çıkmış ve Doğu Roma ile Anatolios Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre Doğu Roma, Hunlara savaş tazminatı ödeyecek ve önceden ödediği vergi üç katına çıkarılacak, Hun sınır şehri Niş'te pazar kurulacak ve Doğu Roma'nın asker bulundurabileceği alanlar kısıtlanacaktır.

Buna göre

I. antlaşma sonrasında Roma'nın ikiye ayrıldığı,
II. Hunların ekonomik açıdan kazanımlar elde ettiği,
III. Doğu Roma üzerinde Hunların, üstünlüğünü devam ettirdiği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

2. I. Alâeddin Keykubad'ın Moğollara karşı birlikte hareket etme teklifini reddeden, Ahlat'ı kuşatarak Anadolu için bir tehdit oluşturan ve Yassıçemen Savaşı'nda Türkiye Selçukluları tarafından mağlup edilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karakoyunlular
B) Gazneliler
C) Bizans
D) Akkoyunlular
E) Harzemşahlar

3. Ferhat Paşa Antlaşması'ndan sonra Safevilerin, ham ipeği Anadolu üzerinden geçirmeden Avrupa'ya ihraç etmeleri, Osmanlı ekonomisine zarar vermiştir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti karşı önlem olarak İran'ın ihtiyacı olan başta gümüş olmak üzere kıymetli madenlerin İran'a ihracatını engellemiştir. Ayrıca Safeviler, Osmanlıların dışta Habsburglarla mücadelesini ve içte Celâli İsyanları ile uğraşmasını fırsat bilerek Şirvan, Azerbaycan ve Gürcistan'ı Osmanlı'dan geri almıştır. Anadolu'da devlet otoritesini yeniden kuran Sadrazam Kuyucu Murat Paşa'nın, Safeviler üzerine yürümesiyle Şah Abbas; Osmanlılardan barış istemiş ve sonuçta iki devlet arasında 1612 yılında Nasuh Paşa Antlaşması imzalanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Osmanlı Devleti'nin birden fazla sorunla başa çıkmak zorunda kaldığı

B) Safevilerin, ticari olarak Osmanlıları zor duruma düşürmek istediği

C) İçeride yaşanan sorunların da etkisiyle Osmanlıların toprak kaybı yaşadığı

D) Safevilerin, Kafkasya'ya doğru harekete geçerek topraklarını genişlettiği

E) Safevilerin, Osmanlı Devleti'ne karşı Habsburglarla ittifak yaptığı

4. İzmir'in işgalinin ertesi günü Denizli Müftüsü Ahmet Hulusi Efendi "Her ne pahasına olursa olsun Yunanlara karşı koymak gerekir. (…) Ben fetva veriyorum. Silah ve cephane azlığı veya yokluğu hiçbir zaman kavgaya mani olmayacaktır. Hiçbir müdafaa vasıtası olmayan bir Müslüman dahi yerden üç taş alarak düşmana atmaya mecburdur." diyerek halkı mücadeleye çağırmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yunan ordusunun İzmir'den çekilmesi için İtilaf Devletleri ile iş birliği yapıldığı

B) Mondros Mütarekesi sonrasında başlayan işgallere karşı ilk direnişin Denizli'de başladığı

C) İmkânsızlıklara rağmen işgal güçlerine karşı mücadele edilmesi gerektiği

D) Damat Ferit Hükûmetinin işgallere karşı din adamlarını halkı örgütlemekle görevlendirdiği

E) İtilaf Devletlerinin işgallerin geçici olduğu yönündeki açıklamalarının halkı sakinleştirdiği

5. *Peyam-ı Sabah* gazetesi muhabirinin "Lozan Barış Konferansı'na İstanbul Hükûmetinden bir heyet gidecek mi?" şeklindeki sorusuna Refet Paşa, "Mudanya Mütarekesi yalnız TBMM Hükûmeti adına imza edildi. Binaenaleyh bu defa da konferansta Türk Devleti'ni yalnız bu devletin yegâne meşru hükûmeti olan TBMM Hükûmeti temsil edebilir." cevabını vermiştir.

Lozan Konferansı öncesinde TBMM'nin aldığı ve Refet Paşa'nın bu görüşüyle aynı doğrultuda olan karar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halifeliğin kaldırılması

B) Saltanat sistemine son verilmesi

C) Kabine sistemine geçilmesi

D) Milletvekili seçimlerine gidilmesi

E) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

6. Doğal sistemleri oluşturan dört temel ortamdan biri olan atmosferin, yeryüzündeki canlı ve cansız unsurlar üzerinde çeşitli etkileri bulunmaktadır.

Buna göre

I. Canlı yaşamı için gerekli olan gaz bileşenlerini sağlar.
II. Güneş enerjisinin doğrudan yeryüzüne ulaşmasını sağlar.
III. Gök taşlarının yeryüzüne ulaşmasını büyük oranda engeller.

ifadelerinden hangileri bu etkilere örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıda, bir alanda yükselti basamaklarına göre bitki dağılışını gösteren bir şekil ve üzerinde bazı alanların numaralandırılarak gösterildiği bir harita verilmiştir.

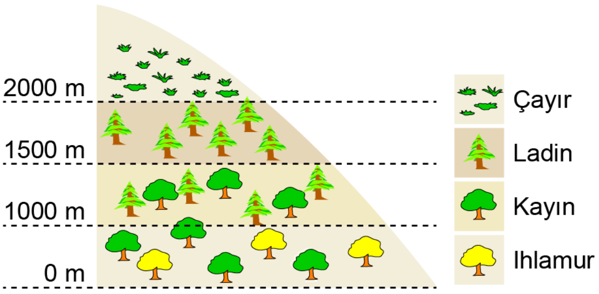

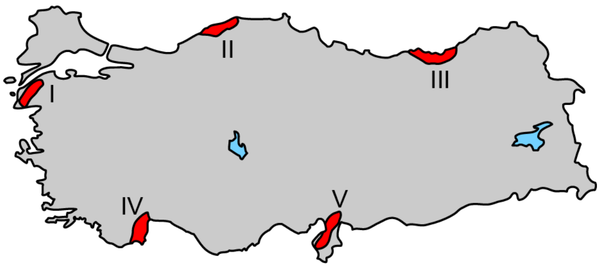

Dağılışı gösterilen bu bitkiler haritada numaralandırılan alanların hangisinde görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Diğer sayfaya geçiniz.

8. Aşağıda iki farklı ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

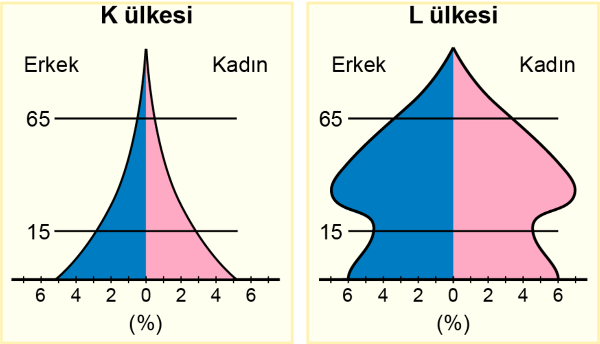

Bu ülkelerle ilgili

I. L ülkesindeki çalışma çağı nüfus oranı, K ülkesinden yüksektir.

II. K ülkesinde ortalama ömür, L ülkesinden daha düşüktür.

III. L ülkesinde ortanca yaş, K ülkesinden daha düşüktür.

IV. K ülkesinde okuryazar nüfus oranı, L ülkesinden yüksektir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

9. Sahip olduğu doğal ve beşerî özellikler dikkate alınarak Dünya üzerinde şekilsel bölgeler oluşturulabilir. Bunlardan bazıları aynı zamanda birden çok şekilsel bölge içerisinde yer alabilir.

Buna göre haritada kırmızı renkle gösterilen alanın aşağıdaki bölge türlerinden hangisi içerisinde yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) Çöl bölgesi

B) İslam kültür bölgesi

C) Seyrek nüfuslu bölge

D) Karstik yer şekilleri bölgesi

E) Az gelişmiş bölge

10. Türkiye'de gerçekleşen afetlerle ilgili

I. Kütle hareketleri en çok Yıldız Dağları'nın güneye bakan yamaçlarında gerçekleşmektedir.

II. Çukurova çevresinde su baskınlarının gerçekleşme sıklığı Tuz Gölü çevresine göre azdır.

III. Tunceli ilinde çığ olaylarının gerçekleşme sıklığı Sivas iline göre daha fazladır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

11. Hegel, *Hukuk Felsefesinin Prensipleri* adlı eserinde “Var olanı kavramak felsefenin görevidir çünkü var olan akıldır. Bireye gelince herkes kendi zamanının çocuğudur, felsefe de aynı şekilde kendi zamanını düşüncede özetler.” der. Felsefenin kendi zamanını düşüncede özetlemesi ise ancak olaylar yaşandıktan sonra gerçekleşir. Bu yönüyle felsefe, dünyanın nasıl bir yer olması gerektiğine dair bilgi vermek üzere sahneye hep geç gelir. Hegel’in, Romalı bilgelik tanrıçasına atfen söylediği gibi “Minerva’nın baykuşu ancak gün batarken uçmaya başlar.”. Minerva’nın baykuşu bilginin taşıyıcısıdır ve tarih somut bir şekilde kendini gerçekleştirdiğinde kanatlarını açar ve uçmaya başlar.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Mevcut zamanın ötesine geçip tüm çağlara hitap eder.

B) Bir dönemin olaylarını olup bittikten sonra düşüncede kavrar.

C) Ele aldığı konularla olayların akışını değiştirebilir.

D) Dünyayı yorumlamayı değil basitçe algılamayı hedefler.

E) İnsana dair her türlü mesele üzerine fikir yürütebilir.

12. Adını atom bombasını geliştiren ekibin liderinden alan *Oppenheimer* filmi, dünyayı etkileyen bir buluşun nasıl ortaya çıktığını anlatırken bilimsel bilginin niteliğine ilişkin de düşündürür. Filmde Oppenheimer’ın ulusal bir kahraman olarak hızla yükselişi ve bir idari soruşturma ile gözden düşüşü arasında birçok olaya şahit oluruz. Nitekim onun felsefi sorgulamaları, romantik ve siyasi ilişkileri, dönemin diğer bilim insanları ile yaşadığı fikir uyuşmazlıkları ve rekabet; bilimsel gelişmelerin dış dünyadan yalıtılmış değil kişisel motivasyonların, ahlaki değerlerin ve siyasi beklentilerin şekillendirdiği tarihsel bir bağlam içinde gerçekleştiğini gösterir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Bilimsel bulgular toplumdan topluma değişiklik gösterir.

B) Bilimsel bilgi yenilenme ve güncellenmeye açıktır.

C) Bilim insanlarının birtakım ahlaki yükümlülükleri vardır.

D) Bilim, kişisel değer yargıları ve toplumsal koşullarla iç içedir.

E) Bilim tarihi için biyografik filmler vazgeçilmez bir kaynaktır.

13. XX. yüzyıl düşünürlerinden Martha Nussbaum, tragedyaları yaşamlarımıza yol gösteren bir kaynak olarak gördüğü *İyiliğin Kırılganlığı* adlı çalışmasında tüm etik sorgulamalara zemin oluşturabilecek şu soruya yanıt arar: Dünyada başımıza gelebilecek kötü rastlantılar iyi bir insan olmamız üzerinde ne derece etkilidir? Ona göre tragedyalar insanın her an her şeyle karşılaşabilme ihtimalini gözler önüne serer ve iyiliğin kesin olmayana razı olmayı içeren bir kırılganlık taşıdığını gösterir. Tıpkı tragedyalarda olduğu gibi yaşamda da nazik bir davranışımız kabalıkla, yaptığımız bir yardım nankörlükle karşılık bulabilir. Kısacası iyi bir insan olmak, gerçekleştirilen her eylemde incinmeyi göze almakla mümkündür.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir davranışı ahlaken iyi yapan şey içerdiği niyettir.

B) İyinin değeri, eylemin gerçekleştirilme şekliyle belirlenir.

C) İyi yaşam, risklerden akıllıca uzaklaşabilmeyi gerektirir.

D) İyi davranış, belirsizlikte bile yönünü değiştirmeyendir.

E) Dünyanın ve yaşamın rastgeleliği iyiliğin önünde engeldir.

14. **Engin:** Sence bir şeyi düşünmek onu var eder mi?

Derya: Ejderhayı düşünmek onu var etmediğine göre tabii ki hayır.

Engin: Peki, istediğim her şeyi düşünebileceğime göre en mükemmel varlığı da düşünebilirim değil mi?

Derya: Nereye gelmek istediğini anlıyorum fakat bu onu var etmez.

Engin: Tamam, haklı olabilirsin ama bir şeyin düşünülmüş hâli mi, var olan hâli mi daha üstündür?

Derya: Elbette var olan hâli.

Engin: O hâlde bir şeye en mükemmel diyebilmemiz için onun var olması gerekmez mi? Ayrıca bir şeye Tanrı diyebilmemiz için de onun en mükemmel şey olması gerekmez mi?

Anselmus'un Tanrı kanıtlamasına örnek olabilecek bu diyalogtan Tanrı'nın varlığıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Duyular aracılığıyla kanıtlanabilir.

B) Sezgilerden hareketle kanıtlanabilir.

C) Evrenin düzeninden hareketle kanıtlanabilir.

D) Her şeyin ilk nedeni Tanrı olduğu için kanıtlanabilir.

E) Tanrı kavramının tanımıyla kanıtlanabilir.

15. Locke'a göre nesnelerin birincil ve ikincil nitelikleri vardır. Birincil nitelikler büyüklük, yer kaplama gibi nesnenin kendisinde olan ve algısal olarak bilebileceğimiz niteliklerdir. İkincil nitelikler ise nesnelerin birincil nitelikleri nedeniyle zihnimizde oluşan renk, koku, tat gibi niteliklerdir. Örneğin bir gülün şekli birincil niteliğidir ve zihnimizden bağımsız olarak o gülün kendisinde vardır. Fakat gülün kırmızı rengi ve kokusu için aynı şey söylenemez. Çünkü ikincil nitelikler varlıklarını "nesnel" olan birincil niteliklere borçlu olsalar da kendileri aslında o nesnelerin içinde değillerdir, algılayan kişiye göre değişirler. İşte insanlar da gerçekte maddi varlıkların tözsel yapısı ile değil birincil ve ikincil nitelikleri ile epistemolojik ilişki kurar.

Bu parçada Locke'ın hangi görüşü vurgulanmaktadır?

A) Nesnelere ait ikincil nitelikleri birincil niteliklerden daha iyi biliriz.

B) Nesnelerin niteliklerinin ötesinde ne olduğunun bilgisine ulaşamayız.

C) Maddi olmayan varlıkların gerçek özlerini bilmemiz mümkündür.

D) Renk, koku gibi nitelikler varlığın asıl nitelikleridir.

E) Duyumlarımıza kaynaklık eden nesnel bir dış dünya yoktur.

16 - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. Kur'an-ı Kerim akla vurgu yaparak akıllı insanları muhatap aldığını ve bilenle bilmeyenin bir olmayacağını belirtir. Ayrıca insanın; davranış, tutum ve inançlarına ilişkin seçimlerinde özgür bırakıldığına dikkat çeker. Bununla birlikte İslam dini her insanın Allah'a yönelerek ibadet ve dualarıyla doğrudan O'na yalvarmasını ve O'ndan af dilemesini öğütler.

Bu parçada İslam inanç esaslarının

I. hür iradeyi temel alması,
II. sade ve yalın olması,
III. korku ile ümit arasında yaşamayı tavsiye etmesi

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

17. Öğretmen, derste ahlaki davranışların neler olduğu ve bir davranışın ahlaki olup olmadığının nasıl anlaşılacağı konusunda bir tartışma başlatmıştır. Bu konuda öğrenciler şunları söylemiştir:

Furkan: Allah Kur'an'da hangi davranışların doğru veya yanlış olduğuna dair açıklamalar yapmaktadır.

Zeynep: Bence bir davranışın iyi veya kötü olduğunu düşünerek bulabiliriz. Örneğin yalan söylemek herkes için kötü bir davranıştır. Topluma zarar veren bu davranışın iyi olduğunu kimse iddia edemez.

Efe: Bir davranışın doğru olup olmadığını gözlemleyerek de karar verebiliriz. Örneğin hafta sonu ev işlerinde anneme yardım ettiğim için annem çok mutlu olmuştu. Bunu gören küçük kardeşim de aynı şekilde davranmak istedi.

Öğrencilerin bu cevapları İslam'a göre bilgi edinme yollarından hangilerini örneklendirmiştir?

	Furkan	Zeynep	Efe
A)	Salim duyu	Selim akıl	Sadık haber
B)	Selim akıl	Sadık haber	Salim duyu
C)	Sadık haber	Selim akıl	Salim duyu
D)	Selim akıl	Salim duyu	Sadık haber
E)	Sadık haber	Salim duyu	Selim akıl

18. "Bildiklerini anlat ama akıl vermeye kalkma.

Anlatılanları iyi dinle ama hepsini doğru sanma.

Sessiz kalmak, bir şey bilmediğin anlamına gelmez.

Çok konuşmak da çok şey bildiğini göstermez.

Herkesi kendine eşit gör.

Her kim olursa olsun bir insanı küçümsemek akılsızlık, çok büyük görmek de korkaklıktır.

Cesaret akıldan gelirse cesarettir, bilgisizlikten gelirse cehalettir."

Hz. Mevlana'nın bu öğütlerinden aşağıdaki ahlaki değerlerin hangisine ulaşılamaz?

A) İtidal
B) Tevazu
C) Şecaat
D) Hikmet
E) Gıpta

19. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır: "Göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine girdiğinizde Allah'ı tesbih edin. Allah, diriyi ölüden ölüyü de diriden çıkarır. Ölümünden sonra yeryüzünü diriltir. Siz de (mezarlarınızdan) işte böyle çıkarılacaksınız. Sizi topraktan yaratması, O'nun (varlığının ve kudretinin) delillerindendir. Sonra bir de gördünüz ki siz beşer olmuş (çoğalıp) yayılıyorsunuz." (Rum, 30:18-20)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) İnsanı ölümden sonra başka bir hayat beklemektedir.

B) Allah'ı anmak ve hatırlamak gerekmektedir.

C) İnsanın varlık bulması Allah'ın gücünü gösterir.

D) İnsan yaptıklarından hesaba çekilecektir.

E) Kainatta var olan değişimler insanın ibret alacağı olaylardır.

20. Hz. Muhammed, tebliğe başladığında kendisine daha çok gençler iman etmiştir. Anne babası müşrik olan bu gençlerin çoğuna aileleri karşı çıkmış ve onları Müslümanlıktan vazgeçirmeye çalışmışlardır. Anne babalarıyla ilişkilerini bozmak istemeyen bu gençler aileleri ile dinleri arasında kalmışlardır. Hz. Muhammed onlara anne babaya saygıyı elden bırakmamalarını ancak her durumda Allah'ı öncelemeleri gerektiğini bildirmiştir.

Bu parçada bahsedilen hususu en kapsamlı şekilde ifade eden ayet aşağıdakilerden hangisidir?

A) "Eğer (anne ve baban), hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seninle uğraşırlarsa, onlara itaat etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin..." (Lokman, 31:15)

B) "Allah, sizi ancak, sizinle din konusunda savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanız için destek verenleri dost edinmekten men eder." (Mümtehine, 60:9)

C) "... Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara "öf!" bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle." (İsra, 17:23)

D) "De ki: Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya babaya iyi davranın..." (Enam, 6:151)

E) "Onlara (anne ve babana) merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: "Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı." (İsra, 17:24)

21 - 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Anlam bilimi yani semantik, adı üstünde, sözlerin anlamı ile uğraşır. Belli bir dildeki sözcüklerin ne anlama geldiği, tarih boyunca geçirdikleri değişimler, anlam kaymaları ve anlam akrabalıkları bir anlam bilimcinin araştırma alanına girer. Filozof ise sözcüklerin anlamına yönelik yönelttiği soruyu bir anlam bilimci gibi sormaz. Bir sözcüğü bir tarih malzemesi olarak ele almaz. Araştırmalarını bir dil çerçevesinde yürüttüğü söylenebilir ancak asıl araştırdığı bu dilin kendisi değildir. Filozofun kaygısı dilin dil olarak ele alınması değil dil ile ifade edilen şeyin kendisidir. Bu bakımdan felsefe, varlığa yönelmiş dilin işaret ettiği şeyler ve onlara erişim sorunuyla ilgilenir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir felsefe sorusunun konusu <u>değildir</u>?

A) Anlamları bakımından felsefi sorgulamanın nesnesi olan kavramlar

B) Varoluşlarına bağlı olarak dilde temsil edildikleri biçimleriyle şeyler

C) Gerçekliği düşünebilme ve ona erişimde dilin önemi

D) Dilde ifadesini bulan ancak onu aşan gerçeklikler

E) İnsanların dile getiremedikleri bilinç dışı duygulanımları

22. Bir gün dolaşırken ileride çiçek açmış bir kiraz ağacı gördüm. Rüzgârda sallanan yaprakları ve burnuma gelen mis gibi çiçek kokusuyla ağaç tüm varlığını bana sunmaktaydı. Onun orada gerçekten bulunup bulunmadığından ve kiraz ağacı olduğundan asla şüphe duymadım. Çünkü bu ağacın zihnimden ve algılarımdan bağımsız olarak orada bulunduğunu biliyorum. Daha yakından görme isteğiyle ağacın yanına yaklaştığımda ise onun bir kiraz ağacı değil vişne ağacı olduğunu anladım ve ağacın türüne dair oluşturduğum yargımın yanlış olduğunun farkına vardım.

Bu parça aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Gerçeklik - Doğruluk

B) Tutarlılık - Tutarsızlık

C) Numen - Fenomen

D) Öznellik - Nesnellik

E) Tez - Antitez

23. Doğa filozofları; görünüş ve gerçeklik arasında bir ayrım yaparak görünüşün arkasındaki gerçekliğe, çokluğun ardındaki birliğe ulaşmaya çalıştı. Onlar, tüm varlıkların arkasındaki bu birliğe “arkhe” adını vererek onun ne olduğunu sorguladı. Thales suyu, Anaximenes havayı, Empedokles ise toprak, su, hava ve ateşten oluşan dört ana maddeyi evrenin arkhesi olarak belirledi. Platon ise düşüncesinin merkezine doğaya ait unsurlar yerine “idealar” adı verilen ve asıl varlıklar olarak gördüğü kavramsal nesneleri yerleştirerek felsefe tarihinde yeni bir dönemi başlattı.

Buna göre Platon’u doğa filozoflarından ayıran özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birliğin değil çokluğun felsefesini yapması

B) Evrenin göründüğü gibi olduğuna inanması

C) Dünyayı duyu dünyasına ait olmayan unsurlarla açıklaması

D) Doğanın insan zihninin bir ürünü olduğunu düşünmesi

E) Ayrımları reddederek zıtlıkları uzlaştırmaya çalışması

24. Eukleides’in *Elementler* adlı eserinde kullandığı geometrik yöntemin metafizik, epistemoloji ve ahlak alanındaki kendi görüşlerini temellendirmek için de uygun olduğunu düşünen Spinoza; *Etika* adlı eserini geometrik yöntemle kaleme aldı. Bu doğrultuda kitabının her bölümüne tanımlarla, önermelerle ve bu önermelerin ön dayanağı sayılan ve kendiliğinden apaçık olan aksiyomlarla başladı. Spinoza’nın bu yöntemi kullanarak amaçladığı şey ise insanın mutluluğa ulaşma sürecini doğru bir düşünüş ve akıl yürütmelerle âdeta bir cetvelle çiziyormuş gibi düzgün bir şekilde çizmekti.

Spinoza’nın görüşlerinin yer aldığı bu parçada aşağıdakilerin hangisi vurgulanmaktadır?

A) Yöntemin çok aşamalı oluşu bilgiye ulaşmayı zorlaştırır.

B) Gerçek bilgiye ulaşmanın birden fazla yöntemi vardır.

C) Mutluluğa ulaştıran bilginin kesinliği yöntemle ilişkilidir.

D) Mantıksal bilgi doğa yasalarını anlamaya ve açıklamaya yarar.

E) Geleneksel yöntemler bilgimizi kesinlik düzeyine ulaştırır.

25. Dilthey; tarihi yeni bir bakış açısıyla yorumlayarak insanın, sürekli değişen ve dinamik bir tarih olduğunu öne sürer. Ona göre insanla ilgili her şey bir zaman parçası içinde gerçekleşir ve bu değişken doğasıyla insan, kendi göreceliği ve tarihselliği içinde, yön değiştiren bir rüzgârgülüne benzer. Nitekim insan, yaşarken içinde bulunduğu zamanı kendisi kurar ve anılar yoluyla şimdiki zamanını belirleyen geçmişi de hep yanında taşır.

Dilthey’ın bu parçadaki görüşlerinden aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Tarih, toplumdan ve kültürden bağımsız bir şekilde ilerler.

B) İnsan, sürekli olan değişim süreciyle kendisini oluşturur.

C) Geçmiş, insanın şimdiki zamanının şekillenmesinde etkilidir.

D) Tarih, insanın hem var ettiği hem de ondan etkilendiği bir süreçtir.

E) İnsan, zaman içinde olan bir varlık olduğu için tarihseldir.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ BİTTİ.
TEMEL MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. D
2. E
3. E
4. C
5. B
6. B
7. C
8. A
9. D
10. C
11. B
12. D
13. D
14. E
15. B
16. A
17. C
18. E
19. D
20. A
21. E
22. A
23. C
24. C
25. A